

Sygn. akt III AUa 735/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 kwietnia 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia Małgorzata Pasek
Sędziowie:	sędzia Elżbieta Czaja (spr.) sędzia Elżbieta Gawda

po rozpoznaniu w dniu 9 kwietnia 2020 r. w Lublinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy B. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o wysokość emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu

z dnia 3 września 2019 r. sygn. akt VI U 708/19

oddala apelację.

Elżbieta Gawda Małgorzata Pasek Elżbieta Czaja

III AUa 735/19

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 3 września 2019 r. Sąd Okręgowy w Radomiu zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w R. i ustalił, że podstawa emerytury B. C. nie podlega pomniejszeniu o sumę kwot emerytury wcześniejszej, pobranej od 1 grudnia 2000 r. do 31 grudnia 2012 r.

Podstawą wyroku były następujące ustalenia:

B. C., urodzona (...), w dniu 4 marca 2008 roku wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w W. z wnioskiem o przyznanie jej prawa do wcześniejszej emerytury. Decyzją z 12 marca 2008 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. przyznał skarżącej prawo do dochodzonego świadczenia od nabycia uprawnień do

emerytury, ustalając jej wysokość na kwotę 2.907, 36 zł brutto miesięcznie – po waloryzacji od 1 marca 2011 roku – 3.327,26 zł brutto miesięcznie . W dniu 12 listopada 2013 roku skarżąca złożyła wniosek o emeryturę w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego.

Decyzją z 16 grudnia 2013 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. przyznał wnioskodawczyni prawo do dochodzonego świadczenia od 1 listopada 2013 roku, tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek, ustalając jej wysokość w oparciu o art. 26 ustawy emerytalnej oraz przy zastosowaniu art. 25 ust. 1 b ustawy emerytalnej, tj. po pomniejszeniu jej podstawy o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych dotychczas emerytur. Z uwagi na to, iż emerytura byłaby świadczeniem mniej korzystnym, ustaloną niniejszą decyzją emeryturę organ rentowy zawiesił i zdecydował o kontynuacji wypłaty emerytury oznaczonej symbolem (...). Decyzję tą B. C. otrzymała w 2013 roku.

B. C. 15 marca 2019 roku wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z pismem, w którym zwróciła się o ponowne przeliczenie emerytury od dnia osiągnięcia przez nią 60 roku życia w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 06 marca 2019 roku. Postanowieniem z 19 kwietnia 2019 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wznowił postępowanie w sprawie zakończonej prawomocną decyzją z 16 grudnia 2013 roku, zaś decyzją z 19 kwietnia 2019 roku, odmówił uchylenia decyzji z 16 grudnia 2013 roku, i stwierdził jej wydanie z naruszeniem prawa. W uzasadnieniu tej decyzji wskazano, że zgodnie z art. 146 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego uchylenie decyzji z powodu orzeczenia przez Trybunał Konstytucyjny niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, na podstawie którego została wydana decyzja, nie może nastąpić, jeżeli od dnia doręczenia decyzji upłynęło pięć lat. W takim przypadku, zgodnie z art. 151 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, organ administracji publicznej ogranicza się do stwierdzenia wydania zaskarżonej decyzji z naruszeniem prawa oraz wskazuje okoliczności, z powodu których nie uchylił tej decyzji. Ponieważ od dnia doręczenia zaskarżonej decyzji upłynęło 5 lat, nie jest możliwe jej uchylenie. Następnie decyzją z 14 czerwca 2019 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił B. C. prawa do ponownego obliczenia wysokości emerytury powszechnej w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 06 marca 2019 roku. Podstawą wydania tej decyzji był art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W uzasadnieniu tej decyzji wskazano, że odmówiono jej prawa do przeliczenia świadczenia, ponieważ nie przedłożyła nowych dowodów ani nie ujawniła okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji z dnia 16 grudnia 2013 roku przyznającej emeryturę powszechną. B. C. nie złożyła odwołania od decyzji z dnia 14 czerwca 2019 roku. Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie było uzasadnione.

Odwołanie dotyczyło decyzji z 19 kwietnia 2019 roku, wydanej w następstwie wniosku odwołującej o ponowne przeliczenie emerytury.

Organ rentowy błędnie przyjął, że wniosek ten stanowił skargę o wznowienie postępowania. Odwołująca takiej skargi nie składała. Złożyła jedynie wniosek o przeliczenie emerytury przyznanej jej po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego. Potraktowanie tego wniosku przez ZUS jako skargi o wznowienie postępowania było bezpodstawne. Nie zmienił tego fakt powołania się w tym wniosku na wyrok Trybunału Konstytucyjnego. Ubezpieczony wybiera środek z jakiego chce skorzystać i organ rentowy nie może za niego o tym decydować.

w ocenie Sądu wniosek odwołującej z 15 marca 2019 roku została złożony na podstawie art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej i nie stanowił skargi o wznowienie postępowania. Wobec tego powoływanie się przez organ rentowy na upływ terminu 5 lat od daty doręczenia decyzji, wynikającego z art. 146 § 1 k.p.a. nie miało w tej sprawie znaczenia.

Odwołująca nie zgadzała się na odliczenie kwoty pobranej przez nią tytułem wcześniejszej emerytury od emerytury przyznanej z tytułu ukończenia powszechnego wieku emerytalnego, w oparciu o przepis art. 25 ust. 1b.

Rozpoznając wniosek złożony na podstawie art. 114 ust. 1 ustawy emerytalnej należało ustalić czy organ rentowy dokonał prawidłowego wyliczenia emerytury wnioskodawczyni na dzień decyzji z dnia 16 grudnia 2013 roku, potrącając od emerytury w wieku powszechnym sumę pobranych wcześniejszych emerytur po odliczeniu składek

na ubezpieczenie zdrowotne i potrąceniu podatku dochodowego. Tej kwestii dotyczył bowiem wyrok Trybunału Konstytucyjnego, na który powoływała się odwołująca.

Wyrokiem z 6 marca 2019 roku wydanym w sprawie P 20/16 (opublikowanym w Dziennik Ustaw z 2019 pod poz. 593 w dniu 21 marca 2019 roku) Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 25 ust. 1 b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 oraz z 2019 r. poz. 39), w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017 roku, w zakresie, w jakim dotyczy urodzonych w (...) roku kobiet, które przed 1 stycznia 2013 roku nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Wnioskodawczyni nigdy nie wypłacono emerytury w wieku powszechnym, gdyż ta emerytura okazała się niższa od emerytury wcześniejszej przyznanej od dnia 01 listopada 2008 roku.

Zdaniem Sądu okoliczność, że wnioskodawczyni nie złożyła odwołań od decyzji z dnia 16 grudnia 2013 roku nie pozbawia jej prawa do żądania od organu rentowego ustalenia tej emerytury w sposób prawidłowy po dacie wydania pierwszej decyzji.

Sąd uznał, że pomniejszenie emerytury w wieku powszechnym o kwoty wypłaconej do 31 grudnia 2012 roku wcześniejszej emerytury, stanowi o zastosowaniu błędnej wykładni przepisów prawa oraz nieprawidłowym obliczeniu emerytury w wieku powszechnym.

Skoro doszło do błędnej wykładni przepisu prawa przez organ rentowy zastosowanej przy wydawaniu decyzji z dnia 16 grudnia 2013 roku, to uzasadnione jest ponowne ustalenie wysokości świadczenia w zaskarżonej decyzji przez wyeliminowanie błędnej wykładni przepisu art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej i dokonanie prawidłowego obliczenia emerytury. Takie działanie jest możliwe także w sytuacji gdy wnioskodawczyni nie podważała decyzji z 16 grudnia 2013 roku. Decyzja ta jest co prawda prawomocna, ale nie ma powagi rzeczy osądzonej i po stwierdzeniu, że w tej decyzji doszło do błędnej wykładni przepisu prawa, co spowodowało zaniżenie emerytury, to w wyniku zastosowania art. 114 ust. 6 ustawy emerytalnej można, poprzez zaskarżenie konkretnego składnika emerytury ustalonego nieprawidłowo, doprowadzić do wyeliminowania zaistniałego błędu.

Zgodnie z art. 114 ust. 1 pkt 6 ustawy emerytalnej, w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość jeżeli przyznanie świadczeń lub nieprawidłowe obliczenie ich wysokości nastąpiło na skutek błędu organu rentowego.

W tym przypadku błąd organu rentowego polegał na błędnej wykładni prawa, błędnym zastosowaniu przepisu art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej. Stosownie do tego przepisu jeżeli ubezpieczony pobierał emeryturę częściową lub emeryturę na podstawie przepisów art. 50, 50a, 50e, 184 lub art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967), podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, ustaloną zgodnie z ust. 1, pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Regulację tą wprowadzono ustawą z dnia 11 maja 2012 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 637). Przepis ten wszedł w życie począwszy od 01 stycznia 2013 roku. Nowy przepis powinno stosować się od dnia jego wejścia w życie, a więc od 01 stycznia 2013 roku, negatywne skutki stosowania tego przepisu nie powinny sięgać wstecz. Oznacza to, że przy wyliczaniu emerytury przyznanej na podstawie art. 24 ustawy o emeryturach i rentach z tytułu ukończenia powszechnego wieku emerytalnego można odliczyć kwoty wcześniejszej emerytury pobrane dopiero od daty wejścia w życie powołanego przepisu, czyli od 01 stycznia 2013 roku. Pomniejszenie podstawy wymiaru emerytury przyznanej w powszechnym wieku emerytalnym o sumę kwot emerytur pobranych przed dniem 01 stycznia 2013 roku, to jest przed dniem wejścia w życie przepisu nakazującego odliczanie od podstawy wymiaru emerytury kwoty pobranej emerytury wcześniejszej, powodowałoby działanie prawa wstecz i

byłoby sprzeczne z zasadą pewności prawa. Takie stanowisko zajął również Sąd Apelacyjny w Lublinie w sprawie sygn. akt III AUa 788/18. Sąd rozpoznający niniejszą sprawę w pełni je zaś podziela.

Ubezpieczona wiedząc że suma kwot pobranych emerytur wcześniejszych będzie powodowała zmniejszenie wysokości emerytury przyznanej następnie w zwykłym wieku emerytalnym, inaczej planowałaby datę złożenia wniosku o wcześniejszą emeryturę. Być może nie złożyłaby takiego wniosku w 2008 roku. Organ rentowy nie wziął tego pod uwagę, co świadczy o dokonaniu błędnej wykładni przepisu prawa.

Wobec powyższego Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił, iż postawa emerytury B. C. nie podlega pomniejszeniu o sumy kwot emerytury wcześniejszej pobranej w okresie od 23 marca 2008 roku do 31 grudnia 2012 roku.

Po nowym przeliczeniu emerytury nadal będzie jej przysługiwał zbieg prawa do świadczeń i możliwość wyboru wypłaty świadczenia korzystniejszego.

Wnioskodawczyni otrzymała prawo do świadczenia w wieku powszechnym od dnia 01 listopada 2013 roku, a zatem do potrącenia pozostały jedynie kwoty pobranej emerytury wcześniejszej po dniu 01 stycznia 2013 roku.

Potwierdzeniem powyższego stanowiska Sądu jest wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019 roku wydany w sprawie P 20/16.

Potrącenie kwot pobranej emerytury wcześniejszej po dniu 01 stycznia 2013 roku nie stanowiło już błędu organu rentowego w rozumieniu art. 114 ust. 1 pkt 6 ustawy emerytalnej. Co do tego organ rentowy prawidłowo zastosował obowiązujący wówczas art. 25 ust. 1 b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 oraz z 2019 r. poz. 39). Organ rentowy nie był uprawniony do samodzielnej oceny zgodności powołanego przepisu z Konstytucją. Z tego względu wzruszenie decyzji z 16 grudnia 2013 roku w zakresie zastosowanego potrącenia kwoty pobranej emerytury wcześniejszej po dniu 01 stycznia 2013 roku może nastąpić wyłącznie w trybie wznowienia postępowania.

W związku z powyższym, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. i powołanych przepisów, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję, o czym orzekł jak w wyroku.

Apelację od wyroku złożył organ rentowy zaskarżając wyrok w całości zarzucając:

- 1) naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez nieuzasadnione przyjęcie, że pismo wnioskodawczyni z dnia 15 marca 2019 r. nie było skargą o wznowienie postępowania administracyjnego ale wnioskiem złożonym w trybie art. 114 ust. 1 cyt. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, podczas gdy pismo to uzasadniało rozpoznanie skargi o wznowienie postępowania w trybie art. 145a k.p.a.;
- 2) naruszenie art. 321 § 1 w zw. z art. 477⁹ § 1 k.p.c., gdyż sąd orzekł o żądaniu, które nie było przedmiotem rozstrzygnięcia decyzji;
- 3) naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 114 ust. 1 pkt 6 cyt. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez jego zastosowanie i zmianę decyzji, podczas gdy w sprawie niniejszej nie można przypisać winy organowi rentowemu.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

W uzasadnieniu apelacji pozwany wskazał, że zaskarżona decyzja została wydana po złożeniu przez wnioskodawczynię skargi o wznowienie postępowania a nie ponownego obliczenia wysokości emerytury w trybie art. 114 cyt. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Organ rentowy nie wypowiedział się o możliwości przeliczenia emerytury w trybie cyt. przepisu, ale odniósł się do skargi, która złożona została po upływie 5 lat od

daty wydania prawomocnej decyzji i nie może skutkować jej uchyleniem z uwagi na treść art. 146 § 1 k.p.a. pozwany zakwestionował nadto przyjęty przez sąd błąd, gdyż przepis art. 25 ust. 1b cyt. ustawy został zastosowany zgodnie z jego brzmieniem.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawczynie wnosila o jej oddalenie.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja organu rentowego nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd Apelacyjny akceptuje niesporne ustalenia faktyczne, dokonane przez Sąd Okręgowy, zatem nie zachodzi konieczność ich powtarzania.

Nietrafny jest zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., zgodnie z którym Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Dokonana przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona tylko wówczas, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu nie znajduje oparcia w zasadach doświadczenia życiowego. Taka sytuacja w niniejszej sprawie nie występuje. Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie dokumentów, znajdujących się w aktach rentowych wnioskodawczynie i ustalenia te nie były między stronami sporne. Sporna pozostaje ocena stanu prawnego stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia.

Z dokumentacji zawartej w aktach rentowych wynika, że wnioskodawczynie złożyła wniosek o przeliczenie emerytury zgodnie z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019 r. W odpowiedzi na wniosek pozwany wznowił postępowanie ale odmówił uchylenia decyzji przyznającej emeryturę w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego, wywodząc, że od doręczenia tej decyzji upłynęło ponad 5 lat. W tej sytuacji uchylenie decyzji nie jest możliwe z uwagi na treść art. 146 § 1 k.p.a.

Słusznie Sąd Okręgowy podnosi, że skarżąca nie składała skargi o wznowienie postępowania w trybie administracyjnym ale wniosek o ponowne przeliczenie emerytury w związku z wyrokiem, wydanym przez Trybunał Konstytucyjny. Intencją wnioskodawczynie było bowiem uzyskanie nowej wysokości emerytury po prawidłowym zastosowaniu obowiązujących przepisów prawa, z uwzględnieniem treści wyroku Trybunału. Odmawiając wznowienia postępowania pozwany odmówił jednocześnie ponownego obliczenia emerytury. Sąd Okręgowy był zatem w pełni uprawniony do rozstrzygnięcia o żądaniu skarżącej, przy czym winien mieć na uwadze wyłącznie rozstrzygnięcie Trybunału, bo tego dotyczył wniosek ubezpieczonej.

Wskazać należy, że skarga o wznowienie postępowania nie jest w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych jedyną możliwością ubiegania się o ponowne obliczenie emerytury. Swoistym wznowieniem postępowania jest bowiem, nieograniczony czasowo, w przeciwieństwie do reguł wynikających z kodeksu postępowania administracyjnego, tryb postępowania przewidziany w art. 114 cyt. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Przepis powyższy reguluje możliwość wzruszenia decyzji rentowych w sposób odrębny, szczególny i co istotne korzystający z pierwszeństwa w stosunku do przepisów kodeksu postępowania cywilnego i kodeksu postępowania administracyjnego (por. Inetta Jędrasik-Jankowska Komentarz do art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stan prawny na 1 sierpnia 2019 r.). Tym samym wnioskodawczynie może skutecznie domagać się ponownego obliczenia emerytury, przyznanej w związku z osiągnięciem wieku powszechnego.

Zgodnie z treścią art. 114 ust. 1 cyt. ustawy w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli spełnione są przesłanki wymienione w cyt. przepisie. Jedną z tych przesłanek jest ujawnienie, po uprawomocnieniu decyzji, nowych okoliczności istniejących przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na wysokość świadczenia – art. 114 ust. 1 pkt 1 cyt. ustawy.

Podnieść nadto należy, że co do zasady art. 190 ust. 4 Konstytucji normuje możliwość wznowienia postępowania na zasadach i w trybie określonym w przepisach właściwych dla danego postępowania, jeżeli Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności z Konstytucją, umową międzynarodową lub z ustawą aktu normatywnego, na podstawie którego

zostało wydane prawomocne orzeczenie sądowe, ostateczna decyzja administracyjna lub rozstrzygnięcie w innych sprawach. Pojęcie "wznowienia postępowania", o którym mowa w cyt. przepisie, ma szerokie znaczenie, gdyż dotyczy przepisów „właściwych dla danego postępowania”, a zatem obejmuje wszelkie instrumenty proceduralne, których wykorzystanie umożliwi przywrócenie stanu konstytucyjności orzeczeń wydanych na podstawie aktu normatywnego, uznanego później orzeczeniem Trybunału za niezgodny z Konstytucją (por. postanowienie TK z dnia 14 kwietnia 2004 r., sygn. akt SK 32/01, OTK-A 2004/4/35). Obejmuje zatem wszelkie środki prawne, pozwalające na ponowne rozstrzygnięcie sprawy, według stanu prawnego obowiązującego już po wyeliminowaniu niekonstytucyjnych przepisów (por. wyroki TK: z 11 czerwca 2002 r., sygn. SK 5/02, publ. OTK ZU nr 4/A/2002, poz. 41; z 9 czerwca 2003 r., sygn. SK 12/03, publ. OTK ZU nr 6/A/2003, poz. 51; z 27 października 2004 r., sygn. SK 1/04, publ. OTK ZU nr 9/A/2004, poz. 96).

Takim środkiem prawnym jest przeprowadzenie ponownie postępowania w trybie art. 114 cyt. ustawy.

W sprawie niniejszej organ rentowy przyznał wnioskodawczyni emeryturę w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego. Wysokość emerytury została obliczona z pomniejszeniem o sumę kwot pobranych emerytur, stosownie do treści art. 25 ust. 1b cyt. ustawy. Zgodnie z jego treścią jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę na podstawie m.in. przepisów art. 46, 50, 50a, 50e, podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, ustaloną zgodnie z ust. 1, pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Przepis powyższy został prawidłowo - w zgodzie z wykładnią językową - zastosowany przez organ rentowy.

Wyeliminowanie tego przepisu z obrotu prawnego stało się możliwe na skutek wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019 r. (sygn. akt P 20/16). Wyrokiem tym Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 25 ust. 1b ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017 r., w zakresie, w jakim dotyczy urodzonych w (...) r. kobiet, które przed 1 stycznia 2013 r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji.

W ocenie Sądu Apelacyjnego pojęcie „nowych okoliczności” istniejących przed wydaniem decyzji organu rentowego a mających wpływ na ustalenie wysokości emerytury wnioskodawczyni, o jakich stanowi art. 114 ust. 1 pkt 1 cyt. ustawy, obejmuje okoliczności sprawy a zatem zarówno okoliczności faktyczne jak i prawne. W wyroku z 26 lipca 2013 r. Sąd Najwyższy wyjaśnił znaczenie zawartego w art. 114 cyt. ustawy zwrotu "ujawnienie okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji", stanowiącego przesłankę ponownego ustalenia prawa do świadczenia emerytalnego (III UK 145/12 LEX nr 1408199). Sąd Najwyższy podkreślił, że kontekst przepisu art. 114 ust. 1 cyt. ustawy nie stwarza podstaw do ograniczenia znaczenia występującego w nim zwrotu "okoliczności" wyłącznie do "okoliczności faktycznych". Dlatego nie można przypisywać pojęciu "okoliczności" wyłącznie wąskiego znaczenia.

Pogląd ten Sąd Apelacyjny w całości podziela.

Nową okolicznością w rozumieniu art. 114 ust. 1 pkt 1 cyt. ustawy będzie zatem nie tylko okoliczność faktyczna ale też prawna a zatem ogół wymagań formalnych i materialnoprawnych, związanych z ustaleniem prawa do świadczeń lub ich wysokości (por. wyrok Sądu Najwyższego z 18 stycznia 2004 r., II UK 228/03, OSNP 2004 Nr 19, poz. 341).

W sprawie niniejszej taką nową okolicznością prawną jest derogacja przez TK przepisu, który pozwalał na ustalenie podstawy obliczenia emerytury z pomniejszeniem o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur.

W ocenie Sądu Apelacyjnego słusznie Sąd Okręgowy przyjął jako podstawę rozstrzygnięcia treść art. 114 ust. 1 cyt. ustawy, jednakże bezzasadnie przypisał błąd organowi rentowemu w ustaleniu wysokości emerytury. Błąd organu rentowego nie obejmuje sytuacji, w której organ ten (w chwili wydania decyzji) działa na podstawie niebudzących wątpliwości interpretacyjnych przepisów ustawy, które bez wątpienia korzystają z domniemania konstytucyjności aż do chwili uznania ich przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodne z Konstytucją (zob. orzeczenie Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2014 r.; III UZP 3/13LEX nr 1455747).

W konsekwencji w rozstrzyganej sprawie wprawdzie nie występują przesłanki do zastosowania art. 114 ust. 1 pkt 6 cyt. ustawy, jednakże zachodzą podstawy do ponownego obliczenia emerytury wnioskodawczyni z uwagi na treść art. 114 ust. 1 pkt 1 cyt. ustawy, w związku z wyrokiem wydanym przez Trybunał Konstytucyjny w dniu 6 marca 2019 r.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i ocenę prawną przyjętą przez Sąd Apelacyjny, nie zachodzi potrzeba rozstrzygnięcia tych zarzutów apelacji, które odnoszą się do kwestii właściwego zastosowania przepisów odrębnych w zakresie wzruszania decyzji rentowej na innej podstawie niż wynikająca z art. 114 ust 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych .

Mając powyższe względy na uwadze Sąd Apelacyjny oddalił apelację w trybie art. 385 k.p.c.